

Asia: VN/2062/2020

Lukiodiplomiselvitys 2020

Vastaajaa koskevat perustiedot

Vastaatteko

- a) lukiokoulutuksen järjestäjän roolissa

A) Luvussa 2 on kuvattu lukiodiplomit osana nykyistä lukiokoulutusta

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

- 1) Vastaavat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kuvataide, liikunta, musiikki ovat helpoimmin ja laajimmin toteutettavat lukiodiplomit tällä hetkellä. Etenkin pienemmissä lukioissa lukiodiplomit suoritetaan itsenäisinä opintoina. Tällöin diplomeja suorittaa vain asiasta erityisen kiinnostuneet opiskelijat.

B) Luvussa 3 on kuvattu lukiodiplomien saavutettavuutta ja yhdenvertaisuuden toteutumista

Vastaako mainittu kuvaus mielestänne nykytilaa?

- 1) Vastaavat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomit voidaan järjestää (lähes) jokaisessa lukiossa, sillä niihin on yleensä pätevät opettajat. Sen sijaan muiden lukiodiplomien suorittamiseen lukiosta ei välttämättä löydy osaavaa henkilöstöä. Tällöin yhteistyö muiden toimijoiden kanssa olisi välttämätöntä. Ehdottoman kannatettavaa saavutettavuuden ja yhdenvertaisuuden kannalta olisi, että lukiodiplomien suorittamiseen luotaisiin kansallinen rakenne ja mahdollisuus suorittaa niitä etänä/virtuaalisesti, mikäli koululla ei ole itsellään ole mahdollisuutta niitä tarjota lähiopetuksena.

C) Luvussa 4 on kuvattu lukiodiplomien arvioinnin nykytila ja kehittäminen

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Arvioinnin yhteismitallisuus valtakunnan tasolla on haaste ellei arviointia tehdä keskitetysti yo-kirjoitusten tapaan.

D) Luvussa 5 on käsitelty lukiodiplomien tuomista osaksi yo-tutkintoa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

E) Luvussa 6 on käsitelty diplomien hyödynnettävyyttä korkeakoulujen opiskelijavalinnoissa

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

2) Ovat jossain määrin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Jotta lukiodiplomeja voitaisiin hyödyntää korkeakouluvalinnoissa, pitäisi korkeakoulujen tulla kuulluksi. Toisaalta voidaan kysyä, missä määrin yo-kokeiden sisältöön korkeakoulut vaikuttavat ja silti niitä pystytään hyödyntämään opiskelijavalinnoissa. Nähdäkseni kysymys on enemmän lukiodiplomien tunnetummaksi tekemisestä korkeakoulujen suuntaan ja yhdenmukaisen arvioinnin kehittämisestä, jotta lukiodiplomeja todella voitaisiin hyödyntää valintaprosessissa.

Edelleen voidaan kysyä (kuten korkeakouluille suunnatussa kyselyssä ilmi tulee), että miksi juuri nämä lukiodiplomit tulisi olla ja huomioida. Eikö lukiodiplomeja tulisi voida suorittaa huomattavasti laajemmin (yrittäjäyys, teknologia, tietotekniikka jne.), jolloin ne palvelisivat korkeakouluvalintoja.

F) Luvussa 7 on käsitelty lukiodiplomien kehittämiskohteita. Lukiodiplomit saatettiin nykyiseen muotoonsa lv. 2004-2005 aikana, ja niitä voi suorittaa taito- ja taideaineissa kahdeksaa erilaista. Luvussa mm. selvitettiin, miten lukiodiplomeita voitaisiin hyödyntää nykyistä useammissa oppiaineissa ja kansainvälisissä tiedekilpailuissa.

Ovatko esitetyt näkemykset mielestänne relevantteja?

1) Ovat täysin

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

1.1. Lukiodiplomijärjestelmää tulisi edelleen kehittää ja syventää sekä se tulee liittää entistä vahvemmaksi osaksi lukio-opetusta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

2) Olen jokseenkin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

1.2. Sopiva viranomainen tätä työtä johtamaan ja koordinoimaan olisi Opetushallitus, jonka vastuulla lukiodiplomien kehittäminen on ollut koko niiden olemassaolon ajan.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Lukiodiplomien koordinointiin ja arviointiin tarvitaan kansallinen toimielin. Tällöin varmistetaan saavutettavuus ja yhdenvertaisuus.

2. Lukion opetussuunnitelman perusteet (OPH Määräykset ja ohjeet 2019:2a) -asiakirjassa määritellyissä taito- ja taideaineissa lukiodiplomien suorittaminen asetettaisiin kaikkia lukiokoulutuksen järjestäjiä velvoittavaksi. Tämä muutos kohdistuisi siis kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeihin. Tämä luo muutostarpeen lukiolakiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Kannatamme myös näissä aineissa lukiodiplomin järjestämisen säilymistä vapaaehtoisena. Kansallisen rakenteen luominen mahdollistaisi tämän. Mikäli lukiodiplomilla voi korvata yo-kokeen, arvioinnin tulisi tapahtua keskitetysti yhdenmukaisuuden varmistamiseksi.

3. Muissa kuin kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa lukiodiplomien järjestäminen säilyisi vapaaehtoisena.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Monilla lukiolla ei ole mahdollisuutta järjestää muissa em. oppiaineissa lukiodiplomia. Tämän takia niiden tulisi olla koulutuksenjärjestäjän näkökulmasta vapaaehtoisia, ja toiminnan tulisi olla valtakunnallisen tarjonnan varassa.

4. Tätä edellä kuvattua muutosta tuettaisiin muodostamalla kansallinen rakenne lukioasetuksessa määritellyn kehittäjälukioverkoston varaan. Nykyisistä kehittäjälukioista kaksi keskittyy kuvataiteeseen, kaksi liikuntaan ja kolme musiikkiin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

5. Kuvataiteen, liikunnan ja musiikin lukiodiplomeissa kehittäjälukioverkosto erityistehtävälukioverkoston tuella laatisi Opetushallituksen kanssa yhteistyössä pedagogiset ratkaisut, joiden myötä lukiodiplomien suorittaminen mahdollistuisi aidosti maan jokaisessa lukiossa. Tämä pedagoginen ratkaisu sisältäisi ns. pohjakurssien ja lukiodiplomikurssien toteuttamisen. Tämä rakenne luotaisiin etä- ja/tai verkko- /virtuaaliopetuksen avulla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Mikäli pohjakursseilla viitataan pakollisiin ja valtakunnallisiin valinnaisiin opintoihin, ne tulee voida edelleen toteuttaa paikallisesti. Mahdollisuus etä/virtuaaliopetukseen on hyvä vaihtoehtoinen tapa näiden suorittamiseen, mutta sen ei tulisi olla velvoittava.

6. Suoritetulla lukiodiplominäytöllä voisi korvata yhden ylioppilastutkinnon viidestä kokeesta. Ylioppilastutkintoa suorittava kokelas tekisi siinä tapauksessa äidinkieli ja kirjallisuus -kokeen sekä kolme koetta ryhmästä, johon kuuluu matematiikan-, toisen kotimaisen kielen-, vieraan kielen- ja reaaliaineen koe sekä lukiodiplomin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Tämä lisäisi lukiodiplomien arvoa merkittävästi ja taatusti kannustaisi suorittamaan niitä entistä enemmän. Näin taito- ja taideaineiden arvostus lukiokoulutuksessa myös kasvaisi ja muuttuisi varmasti entistä tavoitteellisemmaksi.

Toisaalta nykymuotisen lukiodiplomin kehittäminen ajaisi varmastikin saman asian. Mikäli siis saataisiin valtakunnallinen arviointi, ja lukiodiplomi olisi edelleen päättötodistuksen liite, korkeakoulut voisivat hyödyntää sitä valinnoissaan.

Tällä hetkellä lukiodiplomin suorittaminen koskee lähinnä erityistä harrastuneisuutta osoittavia opiskelijoita. Mikäli siitä tehdään osa ylioppilastutkintoa, tulisi myös valtakunnallisesti kyetä tarjoamaan riittävän paljon niihin liittyviä opintojaksoja, jotta sitä voidaan pitää painoarvoltaan yhtä merkittävänä kuin ylioppilaskoetta. Tämä väistämättä tarkoittaisi muutosta lukion tuntijakoon, jolloin se olisi jostain muusta pois. Vai lisäisikö se valinnaisuutta lukio-opinnoissa?

7. Ylioppilastutkintotodistukseen tulisi kirjaus siitä, että kokelas on korvannut yhden edellytettävistä ylioppilasaineista lukiodiplomilla. Lukiodiplomista annetaan erillinen todistus. Todistuksen antaa kokelaan oma lukio. Jatkossa siis lukiodiplomin suoritus olisi ylioppilastutkintotodistuksen liite, eikä päättötodistuksen liite.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

8. Lukiodiplomien tuominen osaksi ylioppilastutkintoa edellyttää voimakasta lukiodiplomien arvioinnin kehittämistä. Esitetyt muutokset edellyttävät kansallisen mallin luomista lukiodiplomien arviointiin. Tämä arvioinnin kehitystyö tulee toteuttaa Opetushallituksen johtamana yhteistyössä ylioppilastutkintolautakunnan, korkeakoulujen sekä kehittäjälukiodien kanssa. Esitämme, että lukiodiplomien oppilaitoksen ulkopuolinen arvioija määräytyy perustettavan kansallisen arviointiverkoston kautta.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

9. Korkeakouluille tulee tarjota nykyistä enemmän tietoa koko lukiodiplomijärjestelmästä. Lukiodiplomien kehittämisessä tulisi jatkossa kuulla

korkeakoulujen näkemyksiä ja tarpeita nykyistä enemmän, jotta korkeakoulut voivat tulevaisuudessa hyödyntää lukiodiplomeita nykyistä paremmin.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

10. Tässä selvityksessä esitetyt toimenpide-ehdotukset luovat edellytyksiä lukiodiplomien paremmalle hyödyntämiselle korkeakoulujen opiskelijavalinnassa.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

11. Kotitalouden lukiodiplomi korvataan yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomilla.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Jos lukiodiplomeja halutaan hyödyntää korkeakouluvalinnoissa yrittäjyyden ja työelämäosaamisen lukiodiplomi on paljon hyödyllisempi kuin kotitalouden.

12. Käsityön lukiodiplomi muuntuu ja uudistuu teknologian lukiodiplomiksi.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Teknologian lukiodiplomi on huomattavasti kattavampi korkeakouluvalintoja ajatellen kuin käsityön lukiodiplomi.

13. Yrittäjyyden ja työelämäosaamisen sekä teknologian lukiodiplomin kehittämistyö annetaan Opetushallitukselle ja kehittäjälukioille, joiden tehtävänä on kyseisen alan kehittäminen.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

1) Olen täysin samaa mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

-

14. Lukiodiplomit pysytetään niissä oppiaineissa/oppiaineryhmissä, joissa osaamisen näyttönä ei voi toimia nykyisen muotoinen ylioppilaskoe. Lukiodiplominäyttö ei siis laajene aineisiin, joissa nykyisen muotoisia ylioppilaskokeita järjestetään.

Mitä mieltä olette toimenpide-esityksestä?

4) Olen jokseenkin eri mieltä

Halutessanne voitte myös sanallisesti perustella näkemystänne:

Jatko-opintoja ja korkeakouluvalintoja ajatellen lukiodiplomia kannattaisi kehittää laajemminkin. Mikäli lukiodiplomilla voisi korvata yhden yo-kokeen, sen tulisi kattaa oppiaineita laajemminkin. Käytännössä ainakin kaikissa reaaliaineissa voitaisiin harkita, että opiskelija voi korvata yhden yo-kokeen lukiodiplomilla.

Yo-koe on monesti ”päivän kunnosta kiinni”. Näin ollen laaja tutkielmatyyppinen lukiodiplomi esim. fysiikasta tai historiasta voi kertoa opiskelijan osaamisesta paljon enemmän kuin yo-koe. Tämä taas palvelisi jatko-opintoja ja korkeakouluvalintoja paremmin.

H) Luvussa 9 selvitysryhmä kuvasi lainsäädäntö-, opetussuunnitelma- yms. muutostarpeet.

Miten kommentoitte selvityshenkilöiden edellä esittämiä muutostarpeita?

Tarvitaanko myös lukion tuntijakoon muutos, jotta lukiodiplomi perustuisi riittävän laajaan opetukseen myös teknologian ja yrittäjyyden lukiodiplomeissa? Kuka voi suorittaa lukiodiplomin? Yo-kokeisiin voi osallistua mikäli oppiaineen pakolliset opinnot on suoritettu (ja menestymisen kannalta valinnaisia opintoja olisi oltava riittävästi). Tarvitaanko lukiodiplomeihin samankaltainen määrittely?

I) Luvussa 10 on esitetty ehdotettujen muutosten kustannusvaikutuksia ja niiden kohdentumista.

Vastaavatko esitetyistä muutoksista aiheutuvat kustannukset käsitystänne kustannuslisäyksistä?

2) Kyllä vastaavat suurelta osin

Perustelkaa näkemyksenne etenkin, jos katsotte, etteivät arvioidut kustannukset vastaa esitetyistä muutoksista aiheutuvia kustannuksia:

-

Koski-Heikkinen Anne

Kuusamon kaupunki - Lausunnon muuna valmistelijana on toiminut

Kuusamon lukion vs. rehtori Antti Murtoperä